

Bale dünyasından**ALTIN
HORUZ**Derleyen:Meral ŞEKERKARAN

Bale repertuarının en renkli ve en gösterişli örneklerinden biri sayılan Rimsky - Korsakov'un «Altın Horoz» adlı süiti aslında bale müziği olarak bestelenmemiştir. Korsakovun son operası olan Altın Horoz, Puşkin'in bir masalının üzerine yazılmıştır. Senaryosunu şair Biyeliski yazmıştır. Eser ilk defa Paris'te, Michel Foki'nin koreografisiyle bale-opera şeklinde temsil edilmiş daha sonra Ballets Russe de Monte Carlo topluluğu tarafından sahneye konmuştur. Bu kez, müziğin baleye uygulanışını bes teci Çerepnin yapmıştır.

Eser boyunca Altın Horozun ötüşünü tiz trompet sesleri, Kraliçe Şemakan'ı violoncellerin çaldığı zarif bir melodiyi çanlandırır. Birinci perde başlarken, sivri külahlı, uzun mavi cübbesi yıldızlarla süslü ihtiyar bir adam sahneye çıkar. Bu balenin en ilgi çekici kişilerinden olan müneccimdir.

İhtiyar adam elindeki dürbünle uzaklara bakarken, harikulâde güzel bir kadın görür ve onu elde etmek için altın horozuyla birlikte Kral Dodon'un sarayına doğru yola koyulur. Bu sırada, zevk ve rahatından başka bir şeyle meşgul olmayan Kral Dodon oğulları Afron ile Guidonla birlikte memleketini saran düşmanlarına karşı koymanın yollarını araştırmaktadır. Üçü de savaşmaktan sa fal bakarak, geleceği öğrenmek isterler. Bu sırada müneccim içeri girer ve Dodon'a harb tehlikesi belirdiği zaman, ötüşüyle bütün saray halkını uyandıracak altın horozunu hediye eder. Kral, bu armağana karşılık müneccimin bütün arzularını yerine getireceğini söz ve

fa, kralın yeni bir gelin getirmekte olduğunu haber verir. Trompetlerin çaldığı düğün marşının eşliğinde kral ve kraliçe içeri girerler. Arka larından, Şemakanın mücevher dolu sandıklarını taşıyan tek gözlü, boynuzlu devlerle, cüceler gelmektedirler.

Kralın askerleri de arkadan bunları takip etmektedirler. Halk parlak bir şekilde zaferi kutlamaya başlar. Şenliğin en coşkulu zamanında sivri sakallı müneccim çılganlaşır. Dodona, altın horozuna karşılık, kraliçe Şemakanı istediğini söyler. Kral öfkeyle esasını kaldırarak müneccimin başına vurur. Sahne kararır, birden altın horozun ötüşü etrafta yankılanmaya başlar, saray halkı odalara kaçışırken horoz Dodonun üstüne atılır ve kafasını parçalar.

Dodon öldükten sonra müneccim seyircilere döner, yalnız kendisinin ve kraliçe Şemakanın gerçek kişiler olduğunu anlatır, olay mutlu bir sonla biter.

ni yerine getireceğini söz verir. Buna karşı müneccimin cevabı kısa olur. Şimdilik bir isteği olmadığını, zamanı gelince tekrar Kralı arayacağını söyler, ortadan kaybolur. Kral altın horozu sarayın üstündeki yüksek bir yere oturtur. Yatağına uzanıp hayâllere dalar. Az sonra, horozun ötüşüyle uyanan Dodon, oğullarını savaşa yollar, kendisi de gitmeye karar vermişken, rüyasında gördüğü güzel kızları hatırlar, onlara katılmaktan vazgeçip yatağına uzanır. Artık bütün saray Altın Horozun ötüşüyle çınlamaktadır. Dodon bunun üzerine uyanır, miğferini giyer. Bu sırada orkestra kralın savaşa gidişini kutlayan zafer marşını çalar. Perde kapanır.

İkinci perde savaş alanında geçer. Zafer kazanılmış, fakat kralın çocukları Afron la Guidon birbirlerini öldürmüşlerdir. Kral Dodon kederle oğullarının üstüne kapanırken gün ağarır ve sahne aydınlanmaya başlar. Güneşin doğduğu yerde muhteşem bir çadır belirmiştir. Dodonun askerleri çadıra ateş açmak üzereyken altın tacı ve ipekten elbisesiyle kraliçe Semakan dışarı çıkar ve Doğuya dönüp dua etmeye başlar. Kadının esreri güzelliği Dodon'u büyülemiştir. Kraliçe Semakan krala yaklaşır, ona ülkesini zaptetmeye geldiğini anlatır, sonra başına bir mendil bağliyerek bu gülünç kılıkta kralın dansetmesini ister. Kral bütün bunlara ses çıkartmaz. Her türlü fedakârlığı yapmaya razıdır. Sırf Semakanı elde etmek için. Sadık komutanı Polkanın itirazlarına rağmen Semakana evlenme teklif eder ve birlikte yola çıkarlar. Perde kapanır.

Üçüncü perdede, saray halkı savaştan dönen ordularını karşılamaya hazırlanmaktadır. Dodon'un bakıcısı Amel